05/11/2026

Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων εόρτασε τον Άγιο Ιάκωβο τον Αδελφόθεο

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Με τη δέουσα λαμπρότητα εορτάσθηκε η εορτή του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, με το παλαιό εορτολόγιο, στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου.

Αναλυτικά η ανακοίνωση της Αρχιγραμματείας:

Τὴν Πέμπτην, 23ην Ὀκτωβρίου/ 5ην Νοεμβρίου 2026, ἑωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων, ἀναμιμνῄσκεται

ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος (+62) καλεῖ ἑαυτὸν «Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλον» ἐν τῇ Καθολικῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καλεῖ αὐτὸν «ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου», οἱ ἱεροὶ καὶ ξένοι συγγραφεῖς «ἀδελφὸν τοῦ Ἰησοῦ» ἢ «ἀνεψιὸν τοῦ Κυρίου» καὶ ἀπὸ τοῦ 4ου αἰῶνος ἡ παράδοσις καλεῖ αὐτὸν «Ἀδελφόθεον».

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος κατεστάθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου «ποιμὴν καὶ διδάσκαλος τῶν μυστηρίων τῶν πνευματικῶν καὶ πρῶτος Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων». Προήδρευσε τῆς Α' Ἀποστολικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων τὸ ἔτος 49, ἡ ὁποία Σύνοδος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπον δι' ὅλας τὰς μεταγενεστέρας Συνόδους καὶ ὑπῆρξεν ἀποφασιστικὴ καὶ καθοριστικὴ ἡ συμβολὴ αὐτοῦ εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐξ ἐθνῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, παρέδωσεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ Ἐπιστολὴν αὐτοῦ καὶ τὴν θείαν Λειτουργίαν αὐτοῦ, ὡμολόγησε τὸν Ἰησοῦν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ἕνεκα τούτου οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων ἐκρήμνισαν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πτερυγίου τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ναοῦ καὶ εὗρε οὕτως μαρτυρικὸν θάνατον.

Ἡ μνήμη αὐτοῦ ἑωρτάσθη ὡς Θρονική Ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων εἰς τὸν Καθεδρικόν Ναὸν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, τὸν κείμενον μεταξὺ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως δι' Ἑσπερινοῦ ἀφ' ἑσπέρας καὶ θείας

Λειτουργίας τὴν πρωΐαν, προεξάρχοντος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, συλλειτουργούντων αὐτῷ Ἁγιοταφιτῶν Ἱερομονάχων ἤτοι τοῦ Γέροντος Καμαράση Ἀρχιαμανδρίτου π. Νεκταρίου καί τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Κλαυδίου καί Δοσιθέου καὶ τῶν ἐφημερίων τοῦ Ναοῦ π. Φάραχ Μπαντούρ καὶ π. Γεωργίου Μπαράμκη καί π. Νεκταρίου Ράτζω, ψάλλοντος τοῦ νέου Λαμπαδαρίου τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κ. Παύλου καὶ τῶν μαθητῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Σιών δεξιὰ ἑλληνιστὶ καὶ τῆς χορῳδίας τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἀριστερὰ Ἀραβιστὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ριμόν Κάμαρ, τῇ τιμητικῇ παρουσίᾳ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Δημητρίου Νίκα καὶ τῇ προσευχῇ τῶν μοναχῶν, μοναζουσῶν καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ἐξεφωνήθη ὁ λόγος τοῦ Μακαριωτάτου ὡς ἔπεται:

«Δεῦτε τὸν πρωτόθρονον πάντες, τῆς Ἐκκλησίας τὸν φωστῆρα, ἱεροῖς Ἰάκωβον ὕμνοις, ὡς ἱεράρχην καὶ θεῖον κήρυκα, τὸν φερωνύμως Δίκαιον, ὀνομασθέντα μεγαλύνωμεν», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνῳδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί και προσκυνηταί.

Ἡ ἁγία τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία τιμᾷ καί γεραίρει τήν πάνσεπτον μνήμην τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος καί Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, τοῦ γενομένου πρώτου Ἐπισκόπου καί Ἱεράρχου αὐτῆς ἐν τῷ φερωνύμῳ τούτῳ Ναῷ, τῷ παρακειμένῳ τῷ Παναγίῳ καί Ζωοδόχῳ Τάφῳ τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος διακρίνεται μεταξύ τῶν Ἀποστόλων, διότι κατέστη πρῶτος τῶν Ἱεροσολύμων ποιμήν καί διδάσκαλος ὑπ’ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου προαχθείς ἐπί τοῦ Ἐπισκοπικοῦ τούτου θρόνου. Κατά δεν τόν Εὐσέβιον Καισαρείας, ὑπό τῶν Ἀποστόλων ἐπωνομάσθη «Ὠβλίας», τοὐτέστιν δίκαιος, διά τήν ἄκραν αὐτοῦ ὁσιότητα καί δικαιοσύνην. «Ἰακώβῳ τῷ δικαίῳ καί Ἰωάννῃ καί Πέτρῳ μετά τήν ἀνάστασιν παρέδωκεν τήν γνῶσιν ὁ Κύριος, οὗτοι τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις παρέδωκαν, οἱ δέ λοιποί ἀπόστολοι τοῖς ἑβδομήκοντα... Ἰάκωβος ὁ δίκαιος ἦν, ὁ κατά τοῦ πτερυγίου [τοῦ ναοῦ] βληθείς καί ὑπό γναφέως ξύλῳ πληγείς εἰς θάνατον», ἀναφέρει εἰς τήν Ἐκκλησιαστικήν Ἱστορίαν αὐτοῦ ὁ Εὐσέβιος Καισαρείας.

Ὁ θεῖος Παῦλος μνημονεύει τοῦ δικαίου Ἰακώβου γράφων εἰς τήν πρός Γαλάτας ἐπιστολήν αὐτοῦ: «ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ ᾿Ιάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου», (Γαλ. 1,19). Προσέτι δέ ἐπικαλεῖται τό κῦρος τοῦ ἁγίου Ἰακώβου εἰς ἐπίρρωσιν τῆς ἀποστλῆς αὐτοῦ εἰς τά ἔθνη λέγων: «καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, ᾿Ιάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ ᾿Ιωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν»· (Γαλ. 2,9).

Ἀξιοσημείωτον, ὅτι τῆς συνελθούσης ὑπό πάσης τῆς Ἐκκλησίας πρώτης Ἀποστολικῆς Συνόδου πρόεδρος αὐτῆς ὑπῆρξεν ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος, ἐπειδή κατά τόν Ἱερόν Χρυσόστομον Ἐκεῖνος ἦν τήν ἀρχήν ἐγκεχειρισμένος», «καταυθεντεῖν ἐθάρρει ἐν τοῖς ζητήμασιν ὡς ἀδελφός τοῦ Κυρίου». Διό καί ἀνεδείχθη ἀληθῶς «κορυφή ἐν κεφαλαῖς, Ἀποστόλων Ἔξαρχος, καί ἱερέων ἡγεμών», δυνάμενος διά τοῦ πνευματικοῦ κύρους αὐτοῦ, τῆς σοφίας καί τῆς συνέσεως νά χειραγωγῇ τούς συνελθόντας ἐν τῇ Συνόδῳ λοιπούς Ἀποστόλους καί Πρεσβυτέρους, ὅπως ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συσκέπτωνται περί ἐπιλύσεως ἀναφυομένων ζητημάτων.

Κατά τόν ὑμνῳδόν τῆς Ἐκκλησίας ὁ δίκαιος Ἰάκωβος ἀνεδείχθη «ὄργανον

ἐνεργείαις κρουόμενον Πναύματος [ἁγίου], πᾶσαν διάνοιαν θέλγον καί Θεῷ προσάγον τούς σῳζομένους ἐκ δουλείας χαλεπωτάτης ἄριστον».

Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς γνωστῆς Καθολικῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς, τοῦ θείου δηλονότι Ἰακώβου, τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀπευθυνομένης πρός τάς δώδεκα φυλάς τάς ἐν τῇ διασπορᾷ, ἤτοι προς τούς ἀνά τά ἔθνη ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανούς (Πρβλ. Ἰακ. 1,1) πρός ἐνθάρρυνσιν αὐτῶν ἐκ τῶν ποικίλων δοκιμασιῶν, τοὐτέστιν πειρασμῶν καί πρός ἐπανόρθωσιν πάσης παρεκτροπῆς ἐκ τῆς ἀληθινῆς καί ὑγιοῦς Χριστιανικῆς πίστεως.

Διό καί ἐπιστέλλει λέγων: «Πᾶσαν χαράν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τό δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν· ἡ δέ ὑπομονή ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα τέλειοι καί ὁλόκληροι, ἐν μηδενί λειπόμενοι» (Ἰακ. 1, 2-4). Ἑρμηνεύοντες τόν ὡς ἄνω τοῦτον λόγον τοῦ Ἀδελφοθέου, ὁ μέν Οἰκουμένιος λέγει: «Διττοί εἰσιν οἱ πειρασμοί· οἱ μέν ἀφ’ ἡμῶν τήν ἀρχήν ἔχοντες, οἱ δέ ἀπό Θεοῦ γυμνασίας χάριν καί ἀναρρήσεως ἡμῖν ἐπαγόμενοι (= καί προκαλοῦντες τάς ἐπιδοκιμασίας ἡμῶν). Ὁ δέ Θεοφύλακτος ἐπισημαίνει ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος «τούς κατά Θεόν πειρασμούς καί τήν λύπην τούτους καί ἐπαινετούς οἶδε (=ὡμολόγησε) καί χαρᾶς ἀξίους».

Ἐξηγῶν τήν αἰτίαν διά τήν ὁποίαν οἱ Χριστιανοί πρέπει νά χαίρωνται διά τούς πειρασμούς λέγει : «Χαρᾶς δέ πάσης οἱ πειρασμοί παραίτιοι τοῖς σπουδαίοις (=ὑπαίτιοι εἰς τούς ἀξίους), ὅτι τό δοκίμιον αὐτῶν διά τούτων γίνεται φανερόν».

Ὁ δέ θεῖος Παῦλος ἐπιδεικνύων τήν μεγαλοψυχίαν αὐτοῦ δέν εἶπεν ὑπομένομεν τάς θλίψεις, ἀλλά καί καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν. «οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος ῾Αγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν», (Ρωμ. 5, 3-5).

Κατά δέ τόν ἑρμηνευτήν Ζιγαβηνόν, «ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καλεῖ, -ὁ σοφός Παῦλος- τό Πνεῦμα τό Ἅγιον... ὡς τεκμήριον καί ἀπόδειξιν τῆς τοῦ Θεοῦ πρός ἡμᾶς ἀγάπης». Τό ὅτι ἡ πίστις, κατά τόν ἅγιον Ἰάκωβον, δοκιμάζεται διά τῶν πειρασμῶν, ὀφείλεται εἰς τήν πεποίθησιν καί τήν ἐλπίδα ἐπί τήν προστασίαν τοῦ Θεοῦ καί ἐπί τό ἀψευδές τῶν ἐπαγγελιῶν αὐτοῦ, ὡς ἀναφωνεῖ ὁ καί ὑμνῳδός: «῞Ωσπερ ἐπηγγείλω ἀψευδῶς, τοῖς, Ἀποστόλοις σου Πνεῦμα ἀπέστειλας, τούτου, Ἰάκωβος Δέσποτα, τῇ λαμπρότητι λαμπόμενος, τὴν οἰκουμένην ἀστραπαῖς, καταγλαΐζει

φαιδρῶς, καὶ κραυγάζει· Πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον».

Εὐφροσύνως γέγηθεν ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων σήμερον ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Καί τοῦτο, διότι ὁ δίκαιος Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος ἐγένετο συμμάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐδραίωσε τῷ μαρτυρικῷ αὐτοῦ αἵματι τόν ἱερόν θεσμόν τόσον τῆς ἀποστολικότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον καί τῆς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἐπισκοπικῆς διαδοχῆς. Τοῦτο ἐξ ἄλλου διατυπώνει ἐναργέστατα ὁ ὑμνῳδός λέγων:

«Ὁ τοῦ Πατρὸς μονογενὴς Θεὸς Λόγος, ἐπιδημήσας πρὸς ἡμᾶς ἐπ’ ἐσχάτων, τῶν ἡμερῶν Ἰάκωβε θεσπέσιε, πρῶτόν σε ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων, Ποιμένα καὶ Διδάσκαλον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον, τῶν μυστηρίων τῶν πνευματικῶν· ὅθεν σε πάντες τιμῶμεν Ἀπόστολε».

Τήν ὄντως πνευματικήν προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου περιγράφει ὁ Ἡγήσιππος, τοῦ ὁποίου τήν μαρτυρίαν διασώζει ὁ Εὐσέβιος Καισαρείας ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ γράφων: «διαδέχεται τήν Ἐκκλησίαν μετά τῶν ἀποστόλων ὁ ἀδελφός τοῦ Κυρίου Ἰάκωβος, ὁ ὀνομασθείς ὑπό πάντων δίκαιος ἀπό τοῦ Κυρίου χρόνων μέχρι καί ἡμῶν... οὗτος ἐκ κοιλίας μητρός αὐτοῦ ἦν ἅγιος ... καί μόνος εἰσήρχετο εἰς τόν Ναόν, ηὑρίσκετό τε κείμενος ἐπί τοῖς γόνασιν καί αἰτούμενος ὑπέρ τοῦ λαοῦ ἄφεσιν, ὡς ἀπεσκληκέναι (=ἔχων κατάξηρα) τά γόνατα αὐτοῦ δίκην καμήλου, διά τό ἀεί κάμπτειν ἐπί γόνυ προσκυνοῦντα τῷ Θεῷ καί αἰτεῖσθαι ἄφεσιν τῷ λαῷ».

Ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τόν μέγαν τοῦτον διδάσκαλον καί πρῶτον Ἱεράρχην τῆς Ἁγίας Μητρός ἡμῶν Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων παρακαλέσωμεν καί ἱκετευτικῶς ἀναβοήσωμεν: «Δώρησαι ἡμῖν δώρημα τέλειον ἐκ του Πατρός τῶν Φώτων, καί ἀπέλασον τήν θλῖψιν τήν ἐπερχομένην καί ἐνεστῶσαν ἐκ πλήθους πταισμάτων · καί παῦσον τούς πολέμους καί τήν βίαν, πλήρωσον δέ ἡμᾶς τούς ἐλπίζοντας εἰς Σέ χαρᾶς καί εἰρήνης, ὅτι Σύ εἶ ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης» (Ρωμ. 13,11). Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Τῆς θείας Λειτουργίας ληξάσης, ὁ Λειτουργὸς Προεξάρχων Ἀρχιερεὺς ἀνῆλθεν διά τῶν βαθμίδων τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ συνηνώθη μετὰ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων καὶ ἐν λιτανείᾳ καὶ ψαλμῳδίᾳ ἐπορεύθησαν πρὸς τήν αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου, διερχόμενοι διά τῆς πύλης τοῦ Κεντρικοῦ Μοναστηρίου, ἔνθα ἡ καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Σεϊδανάγιας Γερόντισσα Σεραφείμα διένειμε εἰς ἕνα ἕκαστον διερχόμενον τὸ ἀρτίδιον εὐλογίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος τέλος ηυχήθη ἐπὶ πάντας τὰς ἱκεσίας τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου καὶ κατά τήν τάξιν παρέλαβε παρά τῶν Ἐπιτρόπων τάς κλεῖδας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί παρέδωσεν αὐτάς πάλιν.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

REPLI

